

Platform Herinnering Tweede Wereldoorlog

Beschrijving werkwijze

De netwerkorganisatie Platform Herinnering Tweede Wereldoorlog (Platform WOII) heeft als doel om de herinnering aan de Tweede Wereldoorlog te behouden en te verbreden en de voortdurende relevantie van deze periode als ijkpunt in de geschiedenis aan de Nederlandse samenleving te tonen, uit te dragen en te duiden. Het Platform WOII beoogt verbinding, versterking, vernieuwing en coördinatie tot stand te brengen – door en voor de sector zelf.

Het Platform WOII is een kleine netwerkorganisatie (zonder rechtsvorm), met vele contacten vanuit twee niveaus, te weten:

- Het bestuurlijk overleg
- Het directeurenoverleg

Beide overleggen worden ondersteund door een gezamenlijke secretaris.

Het bestuurlijk overleg

Het bestuurlijk overleg is een klein, pragmatisch en krachtadig overleg van de oprichters van het Platform WOII, te weten het Nationaal Comité 4 en 5 mei (NC), de Oorlogsgravenstichting (OGS), de Samenwerkende Musea en Herinneringscentra 40-45 (SMH), het Instituut voor Oorlogs-, Holocaust- en Genocidestudies (NIOD) en de Stichting Liberation Route Europe (SLRE). Deze organisaties waren betrokken bij de voorbereiding en uitwerking van het Platform WOII, samen met twee belangrijke financiers van de sector, het vfonds en het Ministerie van VWS. Het vfonds en VWS zullen als toevoerder aanwezig zijn en deelnemen aan het bestuurlijk en het directeurenoverleg. Bij het bestuurlijk overleg zullen de secretaris/bestuurder van het vfonds en de verantwoordelijke directeur-generaal van VWS aanwezig zijn.

Het bestuurlijk overleg heeft tot doel als ambassadeur van de samenwerkende organisaties op te treden en de hoofdlijnen van de samenwerking en de resultaten en samenhang daarvan te overzien en waar nodig bij te sturen. In de fase na oprichting wordt onder verantwoordelijkheid van het bestuurlijk overleg door het directeurenoverleg een uitvoeringsagenda opgesteld, met daarop domeinoverstijgende activiteiten en een uitvoeringsagenda per domein. Deze agenda voorziet ook in het opstellen van een overkoepelende boodschap die kernachtig de betekenis van WOII als ijkpunt in de geschiedenis en de voortdurende relevantie van WOII voor de hedendaagse (internationale) samenleving beschrijft en van een thematische meerjarenagenda die telkens vier jaar vooruit plant. Dit zijn instrumenten om verbinding en vernieuwing te stimuleren en gemeenschappelijke communicatie te ondersteunen. Het bestuurlijk overleg bewaakt vervolgens de uitvoering van de gezamenlijke uitvoeringsagenda en de wijze waarop het directeurenoverleg en de spilorganisaties hierbij hun initiërende, stimulerende, verbindende en ondersteunende rol binnen de sector vervullen.

Leden van het bestuurlijk overleg spelen een vertegenwoordigende rol wanneer de sector via het Platform bestuurlijk of publicitair naar buiten treedt. Wanneer het een collectief onderwerp van de sector betreft treden zij – in overleg – op namens het Platform in bestuurlijke en politieke gremia.

De verwachting is dat het bestuurlijk overleg in aanvang elk kwartaal bij elkaar komt. Het voorzitterschap wordt roulerend vervuld door een lid van het overleg, bijgestaan door de intredende voorzitter en de voorgaande voorzitter, in principe voor de periode van een jaar. Tenminste eenmaal per jaar praat de actuele voorzitter van het bestuurlijk overleg (al dan niet vergezeld door andere leden van het overleg) de staatssecretaris van VWS – initiator van de Commissie Cohen en daarmee het Platform – bij over de activiteiten, resultaten en voornemens van het Platform.

Het directeurenoverleg

Het directeurenoverleg bestaat bij de oprichting van het Platform uit de directeuren van het NC, de OGS, de SMH, het NIOD en de SLRE. Hiermee zitten alle spilorganisaties, die een verbindende rol spelen voor de vier domeinen die voor een brede verankering en zingeving voor de huidige samenleving nodig zijn, in dit overleg:

- Kennis (bewaren en onderzoeken): NIOD;
- Museaal (bewaren, tonen en vertellen): SMH;
- Educatie (leren, meedenken en ervaren): NC en SMH;
- Herdenken, eren en vieren (beseffen en herdenken): NC.

Met het oog op heldere communicatie met de belangrijkste financiers in de sector, te weten het (beleidsverantwoordelijke) Ministerie van VWS en het vfonds, nemen deze beide organisaties als toevoerder deel aan het directeurenoverleg. In de toekomst is het mogelijk dat deelname door andere organisaties aan het directeurenoverleg bijdraagt aan de netwerkfunctie van het Platform. Wanneer dit aan de orde is zal hier pragmatisch naar worden gekeken.

Het directeurenoverleg stelt in de oprichtingsfase een overkoepelende uitvoeringsagenda op, met daarop domeinoverstijgende activiteiten, projecten en producten en per domein een uitvoeringsagenda. Deze agenda wordt ondersteund door een overkoepelende boodschap die kernachtig de betekenis van WOII toen en nu beschrijft. Ook deze wordt opgesteld door het directeurenoverleg. Voorts wordt de uitvoeringsagenda ondersteund door een thematische meerjarenagenda die telkens vier jaar vooruit plant. Deze twee instrumenten werken verbindend en maken gemeenschappelijke communicatie in en namens de sector mogelijk. Door agenderend op te treden streeft het Platform ernaar om meer vernieuwende, gezamenlijke en in het oog springende projecten in de sector van de grond te krijgen en/of daarbij behulpzaam te zijn, om zo een breder en diverser publiek te bereiken. Het is de taak van het directeurenoverleg om hiertoe gezamenlijke, publiekscommunicatie en marketing te initiëren en organiseren, via onder meer een sectorbrede website, voorlichting en gerichte campagnes.

Het directeurenoverleg is verantwoordelijk voor het realiseren van de overkoepelende uitvoeringsagenda. In het licht van deze verantwoordelijkheid streeft het directeurenoverleg naar verbinding, stimulering en ondersteuning. Zij overzien de lopende en nieuw te organiseren gezamenlijke projecten en initiatieven en de voortgang en samenhang daarvan. De projecten zullen in het teken staan van jaarthema's of van speciale initiatieven en domeinoverstijgende projecten die passen bij de doelstelling van het Platform. De projectleiders van die projecten kan worden gevraagd aan het directeurenoverleg mondeling of schriftelijk te rapporteren. Op belangrijke momenten zal dit eveneens aan het bestuurlijk overleg gebeuren.

De spilorganisaties in het directeurenoverleg spelen een verbindende, vertegenwoordigende en informerende rol binnen hun domein. Dat domein bestaat uit 'alle' organisaties die zich bezighouden met de herinnering aan WOII in de zin van het domein. Zij streven naar overzicht en inzicht in de activiteiten en de agenda binnen hun domein. Zij benutten het Platform om deze initiatieven te versterken en de domeinagenda te verbinden met de Platformagenda. Per domein wordt gewerkt met een uitvoeringsagenda, die voortvloeit uit de Platformagenda en die activiteiten binnen het domein initieert, bundelt en waar mogelijk ontdebelt.

De verwachting is dat het directeurenoverleg zo'n acht keer per jaar vergadert, waarbij de frequentie wordt ingegeven door wat functioneel is in het realiseren van de uitvoeringsagenda. Belangrijk is dat er voldoende gelegenheid is om de inhoud, voortgang en samenhang van alle projecten voldoende te monitoren en te kijken waar extra initiatief, verbinding of versterking behulpzaam is. Tussentijds zal er naar verwachting frequent contact zijn langs andere kanalen. In eerste instantie wordt het voorzitterschap roulerend vervuld door een lid van het overleg, bijgestaan door de intredende voorzitter en de voorgaande voorzitter, in principe voor de periode van een jaar. Het directeurenoverleg wordt, net als het bestuurlijk overleg, ondersteund door de secretaris van het Platform.

De secretaris

De secretaris van het Platform is een onafhankelijke functionaris die ook de linking pin is tussen het bestuurlijk overleg en het directeurenoverleg. De secretaris behoudt zoveel mogelijk het overzicht over de activiteiten van en rond het Platform en hun voortgang, en waarschuwt voor knelpunten, dubbelingen en leemtes. Speciale aandacht gaat hierbij uit naar de domeinoverstijgende activiteiten. De secretaris kan ook op verzoek van de directeuren (mede) direct leiding geven aan een of meerdere projecten.

Hij of zij is – samen met de roulerende voorzitters en vanuit een dienstbare rol – de motor achter de vernieuwing en verbinding die het Platform tot stand wil brengen, een gedreven en deskundige professional met een grote betrokkenheid bij de sector en een stevige portie bestuurlijke en politieke sensitiviteit.

Het operationeel opdrachtgeverschap voor de secretaris ligt bij de voorzitter van het directeurenoverleg, onder verantwoordelijkheid van de voorzitter van het bestuurlijk overleg. De secretaris wordt betaald uit een specifieke subsidie van VWS.